

gereformeerd *appèl*

“Heel zijn scheuren, want het wankelt”

Psalm 60: 4b

Crisis

Het verslaan van Goliath was Davids eerste heldendaad, de gevechten met leeuwen en beren niet meegerekend. Maar de overwinning op Goliath was pas het begin van een lange reeks zegetochten. In 1 Kronieken 18 lezen we dat David de ene overwinning na de andere behaalde. “De Here gaf David de overwinning overal waar hij heentrok”. Maar David wist ook van tegenslagen. In psalm 60 lijkt het er op dat David behoorlijk in de problemen zit. Volgens de kanttekeningen bij de NBG-vertaling zou de psalm gedicht zijn nadat Israël een grote nederlaag had geleden. Hij was dan weliswaar een man naar Gods hart en een door God gezalfde koning, maar een garantie voor een probleemloos leven was dat niet. Volgens de zo-even genoemde kanttekeningen kent deze psalm veel onduidelijke en onzekere vertalingen. Maar waar geen onduidelijkheid over bestaat, is dat het David te veel dreigt te worden. In het tweede vers van de psalm vertolkt David het gevoel door God verstoten te zijn. En niet alleen hij, maar heel het volk is verstoten. Verbroken. “Gij hebt het land doen beven en barsten”. Wat er precies is gebeurd dat David de situatie zo ernstig inziet weten wij niet. Maar ernstig is het wel. Waarom zou David, die zelfs voor Goliath niet bang was, nu zo bang zijn? Bezwijkt het land onder toenemende druk van buitenaf? Of ziet David interne spanningen en scheuren in eigen geledingen? Scheuren tussen stammen? Verdeeldheid in het volk waarover hij tot koning was aangesteld?

‘Crisisberaad’

Welke barsten David precies op het oog heeft, nogmaals, wij weten het niet. Maar in de psalm wordt wel heel duidelijk hoe David met deze crisissituatie omgaat. David beseft dat hij de verantwoordelijkheid over het volk Israël van de Here zelf had ontvangen. En daarom gaat hij met de opdracht om koning over dit volk te zijn onmiddellijk naar de Here toe. “Herstel ons!” bidt David helemaal aan begin van de psalm. En in het volgende vers: “Heel zijn scheuren, want het wankelt”. Wij zien hier, om het met de woorden van psalm 37 te zeggen, dat David zijn weg op de Here wentelt. David, de held en militair bij uitstek, de man die zoveel successen boekte in de strijd, weet kennelijk een ding heel zeker: als het er op aankomt kan ik met militaire middelen geen scheuren helen en kan ik het land niet voor wankelen behoeden. Wanneer later de scheuring van het

twee- en het tienstammenrijk plaatsvindt probeert Davids kleinzoon Rehabeam deze scheuring met geweld te bezweren. De Here staat dat geweld niet toe. David kiest een heel andere weg. Hij legt het aan de Here voor. Niet door kracht van eigen leger of door geweld, maar van de Here zelf zal het herstel komen.

Herstel van scheuren

“Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk (Gode) ten eigendom, ., eens niet zijn volk, nu echter Gods volk, eens zonder ontferming, nu in zijn ontferming aangenomen”. Deze woorden schrijft Petrus aan vreemdelingen in de verstrooiing. Petrus zet heel hoog in: een koninklijk priesterschap! Zo’n hoge titel schept verplichting. Iedereen een beetje koning. Iedereen een beetje David. De vraag is nu hoe wij dit koninklijk priesterschap vervullen. Hoe kijken wij naar de scheuren in de kerk, naar verdeeldheid? Wat gaan wij als eerste doen als er scheuren zijn of dreigen? Wijst David ons hier niet op indringende wijze hoe wij onze verantwoordelijkheid inhoud kunnen geven door met onze zorgen over breuken, scheuren en verdeeldheid in kerk en gemeente naar de Here toe te gaan en Hem te vragen: “Herstel ons. Heel haar scheuren, want zij wankelt”.

Kleingeloof?

Maar is het geen kleingeloof om te zeggen dat de kerk wankelt? De kerk is immers Gods werk en Zijn werk houdt toch altijd stand? Dat laatste is natuurlijk waar. Maar, tegelijkertijd kunnen we toch niet zeggen dat het kleingeloof van David was om met zijn zorgen naar God toe te gaan. Integendeel! David belijdt hier zijn afhankelijkheid van de Here bij de uitoefening van zijn opdracht. In zijn voetspoor treden wij als wij de zorg om herstel en helen van scheuren in kerk en gemeente in gebed voor het aangezicht van God brengen. Dat gebed eindigt overigens niet met lijdelijk wachten en afwachten. Psalm 60 eindigt er mee dat David zegt: “Met God zullen wij kloeke daden doen, want Hij zelf zal onze tegenstanders vertreden”. Op die altijd weer fascinerende vlevlechting van onze verantwoordelijkheid en Gods handelen laat David zien dat wij, nadat wij onze zaak Gods zaak hebben gemaakt, ook iets moeten *doen*. Gelukkig gebeurt er op heel veel plaatsen iets, ook als het om kerkelijke eenheid gaat, en op heel veel plaatsen ook met zegen. Bij veel zorg is er dan ook reden voor dankbaarheid voor heling en herstel. Laat onze bede voor verder herstel daarom gepaard gaan met dank voor wat wij uit Zijn hand steeds weer ontvangen.

Gereformeerd Appèl, K. van Breugel

Zoetermeer: Hoe het verder ging

Onder de titel "Gereformeerd Zoetermeer in beweging" schreef Jan Eberwijn uit Zoetermeer in 2001 in de Doorgeefbrief over de samensprekingen tussen de plaatselijke CGK, NGK en GKv. De aanleiding daarvoor was een tweetal classisbesluiten in het jaar 2000. Daarmee was goedkeuring gegeven aan nauwer kerkelijk samenleven tussen CGK en NGK en tussen CGK en GKv. In het najaar van 2007 waren de contacten tussen CGK en NGK inmiddels zover gevorderd dat men samen introk in een 'nieuw' kerkgebouw, De Lichtzijde. Reden voor het Gereformeerd Appel om in Zoetermeer op bezoek te gaan en te horen wat er sinds 2000 allemaal is gebeurd.

Ontwikkelingen CGK – NGK

"De toestemming van de classes in het najaar van 2000 voor een zusterkerkrelatie met de CGK heeft destijds een geweldige impuls gegeven aan onze samensprekingen", zegt ds. P.J. Weij (NGK). Samen met zijn collega's A.P. van Langevelde (CGK) en T. Dijkema (GKv) ontmoeten wij hem in zijn studeerkamer in een van de nieuwbouwwijken van Zoetermeer. "Die toestemming van de classis was dan weliswaar een afronding van een stuk van het traject van samenspreking, het einddoel was het allerminst. In zekere zin vormde dit besluit de start voor een volgende fase in de samensprekingen. Dat vervolg ontwikkelde zich min of meer als een natuurlijk proces. Wellicht hielp het mee dat de CGK en de NGK hier in Zoetermeer beide ongeveer even groot zijn. Elk zo'n 270 leden. Dat geeft in de gesprekken een gevoel van gelijkwaardigheid. Angst dat de ene gemeente door de andere wordt overvleugeld en het 'eigene' van een van beide gemeenten zou verdwijnen was er niet". Van Langevelde beaamt dat beide gemeenten echt wel een eigen karakter hebben, maar hij is daar allerminst negatief over. Integendeel. "Ik zie bij de NGK dat een wat lossere structuur gepaard gaat met relevante kennis van de Schrift en een goed aanvoelen van waar het in de gereformeerde belijdenis om gaat. Bij de CGK zie ik, althans hier in Zoetermeer, een welbewuste binding aan het kerkverband en een verlangen naar prediking die het hart raakt. Vanwege deze karakter- of accentverschillen zijn beide gemeenten aanvullend. Het feit dat je samen een gemeente vormt van 540 leden, maakt het ook mogelijk om de aanwezigheid van de verschillende accenten goed tot zijn recht te laten komen". Het stappenplan voor de samenwerking tussen CGK en NGK voorzag in het regelmatig organiseren van gezamenlijke diensten. Vanaf januari 2006 werden alle diensten gezamenlijk gehouden. Ook op het terrein van het jeugdwerk werden de contacten frequenter en hechter. Steeds vaker werden kerkenraadsvergaderingen samen gehouden en langzaam groeide men toe naar een federatieve samenwerkingsgemeente. Sinds januari 2007 kan men spreken van één gemeente die op vrijwel alle gebieden volledig is geïntegreerd. Een individueel gemeentelid behoort nog wel tot een van de beide kerkverbanden, maar dat dan binnen de federatieve samenwerkingsgemeente.

Kerkgebouw De Lichtzijde

De NGK kerkte in de aula van een christelijke school, terwijl de CGK een eigen kerkgebouw had. Beide onderkomens waren niet geschikt om een grote gemeente te huisvesten. Toen in de "zijde-buurt" een kerkgebouw van een evangelische gemeente beschikbaar kwam, werd besloten dat pand te kopen.

Na een grondige opknappbeurt en verbouwing werd het gebouw in oktober 2007 in gebruik genomen en kreeg het de naam De Lichtzijde. "De inzet van gemeenteleden om het gebouw geschikt maken voor onze samenwerkingsgemeente was hartverwarmend", merkt van Langevelde op. "Het maakte bij mensen heel veel positieve energie los. Door samen dingen te doen kom je soms meer van elkaar te weten dan wanneer je samen praat. Het scheidt een band en het helpt gemeenteleden om naar elkaar toe te groeien".

Contacten GKv – CGK

In het voorjaar van 2000 hadden de GKv en CGK van hun kerkverbanden toestemming gekregen voor een zusterkerkrelatie. Op dat moment waren de contacten tussen deze gemeenten eigenlijk verder dan tussen CGK en NGK. Toch ontwikkelden in de periode na 2000 de contacten tussen de CGK en NGK zich sneller dan tussen de CGK en GKv. Een jarenlang traject van kerkelijke bezwaren binnen de GKv rondom de relatie CGK-GKv was daarvan mede de oorzaak. Men hoeft weinig fantasie te hebben om te begrijpen dat de voorspoedige ontwikkelingen in de relatie tussen NGK en CGK gemakkelijk een wissel konden trekken op de contacten tussen CGK en GKv.

Men is zich daarvan in Zoetermeer heel goed bewust geweest. "Wij hebben onderkend dat van alle betrokkenen fijngevoeligheid en inlevingsvermogen werd gevraagd". "Maar", benadrukt Dijkema, "steeds bleef het besef bestaan dat wij bij elkaar horen. We hebben elkaar steeds goed op de hoogte proberen te houden van nieuwe ontwikkelingen". Van Langevelde bevestigt dat en zegt dat de CGK steeds benadrukt heeft dat de contacten met de NGK niet ten koste mochten gaan van de bestaande contacten met de GKv. De CGK heeft daarom aangedrongen op voortvarendheid in de samensprekingen tussen GKv en NGK.

Motieven

Met elk 270 leden waren de CGK en de NGK geen gemeenten die met opheffing werden bedreigd. De GKv telt 540 leden en is dus evenmin aan een fusie toe om te overleven. Wat de leeftijd van de gemeenteleden betreft kunnen alle drie gemeenten relatief jong worden genoemd. Menselijkerwijs gesproken konden deze gemeenten prima zelfstandig voort. Waarom dan toch zoveel energie steken in een langdurig proces van samensprekingen? "De oproep vanuit de Schrift tot eenheid is voor ons gedurende al die jaren steeds het belangrijkste motief geweest om dit te doen", stelt ds. Weij. Van Langevelde vult aan dat de door de jaren heen gegroeide contacten tussen jongeren uit de drie gemeenten een extra stimulans zijn geweest om vol te houden. Jongeren werken samen in projecten voor Athletes in Action, in

Alphacursussen en in UPlink, een activiteit waarbij maandelijks 200 tot 300 jongeren worden bereikt met het evangelie in eigentijdse laagdrempelige bijeenkomsten op zondagavond. Daarnaast klinkt in de eenheid ook een getuigenis naar buiten door, zowel naar de kerkelijke als de niet-kerkelijke buitenwacht.

Visie op de stad

“Door het samenvoegen van twee gemeenten ontstaat bij predikanten en gemeenteleden ruimte voor zaken waar wij eerder niet aan toe kwamen”, aldus van Langevelde. Al een aantal jaren denken NGK en CGK na over de mogelijkheid om een missionair centrum te starten in de wijk Oosterheem. In deze vinexwijk met in totaal zo’n 24000 inwoners staat geen kerk. 3% van de bevolking geeft aan nog iets met een kerk te hebben. De hervormde Lichtusgemeente is enkele jaren geleden gestart met missionair centrum ‘Perron 61’. Op dat werk wordt veel zegen ervaren. Maar ook is duidelijk geworden dat er behoefte is aan meer van dergelijke initiatieven. De gemeente Zoetermeer heeft gevraagd om een vergelijkbaar project in een nieuw deel van Oosterheem te starten. Mede dankzij de medewerking van de burgerlijke gemeente kon een woning gehuurd worden aan de Maasstroom. In deze woning startte ‘De Lichtzijde’ op 26 maart ‘Perron 28’. Daarnaast werd op Pasen een begin gemaakt met missionaire samenkomsten op zondag in wijkcentrum ‘Het Oostpunt’. De Lichtzijde organiseert deze samenkomsten samen met de hervormde Ichthuskerk. De samenkomsten zijn nadrukkelijk gericht op zoekers. Het verlangen is dat deze samenkomsten op Gods tijd zullen leiden tot het ontstaan van een nieuwe gemeente. In het gesprek meldt ds. Dijkema dat zich inmiddels ook GKv-ers hebben gevoegd bij de mensen die in Perron 28 aan het werk zijn. Dijkema’s opmerking was niet de eerste waaruit bleek dat de samenwerking tussen de drie gemeenten meer is dan een zaak van aanleggen van vergaderdossiers. Mensen zijn betrokken. Ze steunen en stimuleren elkaar en fungeren zo als levende stenen. Behalve voor gezamenlijke missionaire activiteiten ontstaat er zo in de toekomst wellicht ook ruimte voor het gezamenlijk opzetten van huwelijks catechese en pastorale zorg aan mensen met psychische problemen. Zo ontstonden met de federatie NGK-CGK ook meer mogelijkheden om in de erediensten gebruik te maken van bijzondere talenten van gemeenteleden, bijvoorbeeld in de vorm van zang of muziek.

Samensprekingen GKv - NGK

Niet zelden lopen samensprekingen tussen GKv en NGK moeizaam vanwege wonden die nog niet geheeld zijn. “Bij ons valt dat gelukkig mee”, zegt Dijkema, zonder daarmee te zeggen dat men voor eventuele littekens uit het verleden geen oog zou hebben. “Wij werken sinds de zomer van 2007 volgens een soort stappenplan, maar doen dat rustig aan. Als wij merken dat het voor sommigen te snel gaat maken we even pas op de plaats. Het is een proces van luisteren naar elkaar en werken aan wederzijds begrip”. Hij spreekt de hoop uit dat tegen het einde van dit kalenderjaar een zusterkerkrelatie ook tussen GKv en NGK mag worden bereikt. In heel het gesprek klinkt door

dat de drie gemeenten hebben gekozen voor een vaste koers, maar dat wordt gewerkt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid en aandacht voor elkaar. Investeren in elkaar kost tijd en energie, maar als dat tot opbouw van de gemeente is en het proces van samen optrekken dient, dan is dat goed bestede tijd.

Schuld belijden en dankzegging

Na bijna een kwart eeuw van samensprekingen werd in oktober 2007 tijdens een feestelijke dienst ‘De Lichtzijde’ in gebruik genomen. Een mijlpaal op een lange weg van zoeken, spreken, luisteren en bidden. Een moment om bijzonder dankbaar voor te zijn. Dankbaar ook dat gedurende al die jaren de drie kerken elkaar noch uit het oog, noch uit het hart verloren hebben. NGK en CGK kerken nu samen en vieren samen het avondmaal. Het wordt, nu het zover is, ervaren als een verrijking. Dat is wat anders dan een voldaan gevoel hebben. Dat zou kunnen wijzen op zelfvoldaanheid. Alsof eenheid het resultaat zou zijn van onze eigen inspanningen. Maar van zelfvoldaanheid was en is geen sprake. Ds. van Langevelde sprak een oudere broeder die zei: “Dominee, we zijn nu één gemeente, we hebben een prachtig kerkgebouw en we zijn allemaal blij en dankbaar, maar moeten wij eigenlijk niet schuldbelijden dat het zo lang heeft geduurd?” Het is niet voor het eerst dat schuldbelijden en dankzegging hand in hand gaan. Psalm 32 wordt een leerdicht genoemd. De vertalers hebben boven de psalm gezet: ‘De zegen van de schuldbelijdenis’. Waar schuld wordt beleden, daar kan heling plaatsvinden. Tussen God en mensen, tussen mensen onderling, maar ook tussen gemeenten, als leden van een lichaam.

Opdat de wereld gelove ...

Zoetermeer is nog steeds een van de snelst groeiende steden van ons land. De bevolking wordt veelkleuriger, zowel letterlijk als figuurlijk. Zendingengebieden ontwikkelen zich voor onze voordeur. GKv, NGK en CGK zien dit gebeuren en willen in gezamenlijkheid gehoor geven aan de opdracht om het goede nieuws, het evangelie, in deze stad te laten horen. Samen, en dat ook regelmatig met goede contacten met andere kerken. Samen, opdat de wereld gelove.

Gereformeerd Appel

Met dank aan ds. Dijkema, van Langevelde en Weij

Korte berichten

In het najaar van 2007 besloot de synode van de Christelijke Gereformeerde Kerk af te zien van het federatief groeimodel met de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Dat besluit heeft uitgebreid aandacht gekregen in de landelijke pers. Voor de CGK Assen is dit besluit aanleiding geweest om aan alle kerkenraden en kerkleden van de GKv in Assen een brief te sturen waarin excuses worden aangeboden voor dit synodebesluit. Een opmerkelijk initiatief, waarin naast teleurstelling over het besluit ook het hartelijke verlangen doorklinkt om elkaar vast te houden en niet uit het oog te verliezen.

Veel minder aandacht kreeg een ander deel van het synodebesluit, waarin deputaten de opdracht kregen om samenwerking en nauwer kerkelijk samenleven tussen CGK en GKv op plaatselijk niveau te stimuleren en faciliteren. Nog veel minder aandacht is er voor de vele berichten over besluiten om plaatselijk tot nauwer kerkelijk samenleven te komen. Een paar voorbeelden:

In het najaar van 2007 kreeg de CGK-Delft toestemming van de classis voor nauwer kerkelijk samenleven met de plaatselijke GKv. In februari 2008 kwam die toestemming ook van de classis van de GKv.

De CGK-Utrecht Centrum kreeg toestemming van de classis voor nauwer kerkelijk samenleven met de GKv-Utrecht. Het persverslag vermeldt erbij dat besluit met nipte meerderheid van stemmen werd genomen.

Op de najaarsvergadering van de classis Haarlem van de CGK werd toestemming gegeven voor nauwer kerkelijk samenleven tussen de samenwerkings-gemeente CGK/NGK van Alkmaar met de plaatselijke GKv, en dat met algemene stem.

De samenwerkingsgemeente NGK/CGK van Hengelo kreeg op de voorjaarsvergadering van de classis Apeldoorn van de CGK toestemming voor nauwer kerkelijk samenleven met de GKv-Hengelo. De vergadering was verheugd om deze toestemming te kunnen geven, meldt De Wekker, het contactorgaan van de CGK.

In Harderwijk hebben de gesprekken tussen GKv en CGK geleid tot het voornemen van een Harderwijker COGG (Contactorgaan Gereformeerde Gezindte).

Voor deze ontwikkelingen willen wij de Koning van de Kerk van harte danken en bidden om Zijn zegen over deze besluiten. Van harte bevelen wij ook de beraadslagingen van de synode van de GKv betreffende contacten met andere kerken bij u aan voor aanhoudende voorbede.

Van de werkgroep

Landelijke gebedsdag in Amersfoort

Op D.V. zaterdag 6 september 2008 zal de jaarlijkse landelijke gebedsbijeenkomst van het Gereformeerd Appèl worden gehouden. Reserveert u die dag alvast?

Wilt u de Doorgeefbrief digitaal ontvangen?

Als u de Doorgeefbrief digitaal wilt ontvangen laat het ons dan weten. Zo kunnen wij besparen op verzendkosten. Als u het prettig vindt om ook een exemplaar per post te ontvangen wilt u dat dan aangeven. Bij voorbaat dank.

Vacatures

De werkgroep is hard op zoek naar versterking. Wij zoeken o.a. iemand die onze website zou willen verzorgen. Voor contactadres zie de colofon. Van harte welkom!

Colofon

Het Gereformeerd Appèl is een in 1992 opgerichte gebedsbeweging van leden van de Vrijgemaakt Gereformeerde, Nederlands Gereformeerde en de Christelijk Gereformeerde Kerken. Het Gereformeerd Appèl wil het gebed voor kerkelijke toenadering stimuleren en de onderlinge ontmoeting en geloofsherkenning van gereformeerden bevorderen. De activiteiten worden gecoördineerd door een comité waarin leden van bovengenoemde kerkgenootschappen zitting hebben. Zo mogelijk wordt driemaal per jaar (in voorjaar, zomer en najaar) een Doorgeefbrief uitgegeven.

Gereformeerd Appèl

Giro 608922

t.a.v. Gereformeerd Appèl
te Houten

Internetadres:

<http://www.gereformeerdappel.nl>

e-mail: info@gereformeerdappel.nl

Internet

Website:

<http://www.gereformeerdappel.nl>

E-mail: info@gereformeerdappel.nl of
stuur een mail via een invulformulier

Contactadres en

adressenadministratie

Elsje Kadijk-van Deursen

Amazoneweg 90, 2622 DT Delft

tel. 015-2565015

Redactie website en

Doorgeefbrief

Vacature

info@gereformeerdappel.nl